

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES POSTBUS 1992, 6201 BZ MAASTRICHT

Aan de CDA-fractie
t.a.v. dhr. Peter Geelen

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

WWW.GEMEENTEMAASRICHT.NL

ONDERWERP
Artikel 48-vragen "Gasinfarct ook in
Maastricht?"

DATUM
30 juni 2015

BIJLAGEN
1

VERZONDEN 30 JUNI 2015

BEHANDELD DOOR
J. (Jos) Kooijman

DOORKIESNUMMER
043 350 45 24

ONZE REFERENTIE
2015-19443

E-MAILADRES
jos.kooijman@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 350 46 50

UW REFERENTIE

Geachte Heer Geelen,

Naar aanleiding van uw brief van 2 juni 2015 waarin u vragen stelt over een mogelijk "gasinfarct" in Maastricht delen wij u het volgende mede.

In genoemde brief refereert u aan de kwestie "Apeldoorn" waar in mei en december 2014 twee gecombineerde water- en gasstoringen ontstonden waarbij honderden mensen dagen zonder gas kwamen te zitten. De storing begint dan met een breuk in de waterleiding waardoor uitspoeling ontstaat; vervolgens brak de gasleiding en stroomde er water in de gasleiding. Door een combinatie van factoren kan zo'n breuk in voorkomend geval kennelijk grote gevolgen hebben waarbij de getroffen bewoners langere tijd zonder gas komen te zitten, hetgeen natuurlijk zeer onaangenaam is, zeker in de winter. U wijst in dit verband met name op het gevaar van zogenaamde "asbestcementleidingen" die in de loop van de jaren bros kunnen worden en dan knappen.

Hierna zullen wij de gestelde vragen herhalen en telkens ons antwoord formuleren.

Vraag 1.

Is het college bekend met het verschijnsel gasinfarct?

Antwoord:

Ja

Vraag 2.

Zijn er in Maastricht waterleidingen van asbestcement in bedrijf?

Antwoord:

Ja.

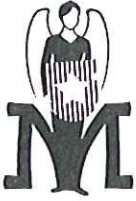
Vraag 3.

Zijn er in Maastricht situaties waarin een gasbuis boven een asbestcementen waterleiding is aangelegd?

Antwoord:

Ja.

Vraag 4.

DATUM
30 juni 2015

Is het college bekend of er analyses zijn gemaakt van de kans op een gasinfarct in Maastricht?

Antwoord:

Uit navraag bij Enexis en WML blijkt dat men de ouderdom en de toegepaste materialen in leidingen in beeld heeft en deze gegevens gebruikt voor het uitvoeren van programmatisch onderhoud en vervanging van deze leidingen. Daartoe is een intensieve samenwerking tussen beide bedrijven tot stand gekomen waardoor de werkzaamheden van beide bedrijven zoveel mogelijk worden afgestemd met als doel, meer efficiency, minder overlast én kostenbesparing.

De door het CDA beschreven problematiek doet zich vooral voor bij de zogenaamde "brosse" leidingen; bij brosse gasleidingen gaat het met name over asbestcement en grijsgietijzer. Bij waterleidingen gaat het om asbestcementleidingen. Waar beide dicht bij elkaar liggen bestaat er in theorie een kans op een gasinfarct.

Enexis en WML hebben op ons verzoek een kaart van de gemeente geproduceerd waar brosse water- en gasleidingen op een afstand van minder dan 2 meter van elkaar verwijderd in de grond zitten. Deze kaart is als bijlage toegevoegd en bevat a.h.w. "virtuele" leidingen (tracés) waar overlap is tussen gas- en waterleidingen. Het programmatisch onderhoud van WML en Enexis is er op gericht om de oudste én de brosse leidingen zoveel mogelijk te vervangen door zogenaamde "slagvast"- PVC-leidingen. Daarbij wordt prioriteit gegeven aan onderhoudsmaatregelen die combinaties van brosse gas- en waterleidingen zo snel mogelijk tot het verleden doen behoren. Uit de kaart blijkt dat er met name in de wijken Malberg en Heer nog relatief veel brosse water- en gasleidingen (asbestcement) in combinatie voorkomen. Enexis wil de asbestcement gasleidingen in deze wijken uiterlijk in 2017 geheel vervangen door "slagvast PVC-leidingen"; deze leidingen zijn veel beter bestand tegen (water(druk) waardoor de "overlap" hier wegvalt. Omdat de binnenstad van Maastricht geen asbestcementwaterleidingen bevat zijn de risico's voor een gasinfarct hier zeer klein.

Wat de grijsgietijzeren gasleidingen betreft verwacht Enexis deze uiterlijk in 2023 te hebben vervangen (of gesaneerd via de "kous"-methode, zie hierna) waardoor het theoretische risico op een gasinfarct stadsbreed alsdan tot zeer klein zal zijn gereduceerd.

Wat de binnenstad betreft merken wij overigens nog op dat hier nog veel grijsgietijzeren gasleidingen aanwezig zijn die worden gesaneerd via de zogenaamde "kous"-methode. Bij deze methode wordt een "kous" ingebracht in een bestaande gasleiding waarbij veel minder hoeft te worden gegraven omdat de bestaande leidingen worden gehandhaafd. De "kous" wordt in de bestaande leidingen ingebracht vanuit diverse lokaal gegraven locaties zodat de overlast tot een minimum wordt beperkt. Onderzoek en beproevingen hebben uitgewezen dat deze methode een eventuele "brosse" breuk volledig kan opvangen.

Vraag 5.

Zo ja, hoe groot zijn die kansen? (op een gasinfarct)

Antwoord:

Er is door Enexis en WML geen kansberekening gemaakt voor een gasinfarct. Wel wordt bij vervanging rekening gehouden met de toestand van leidingen en het risico bij breuk. Op basis hiervan krijgen Malberg en Heer nu ook prioriteit om vervangen te worden.

Uit het antwoord op vraag 4 blijkt dat de overlap van brosse water- en gasleidingen over 2 tot 3 jaar is gereduceerd tot enkele leidingtracés verspreid over de hele stad; deze zijn uiterlijk verdwenen nadat in 2023 de laatste grijsgietijzeren gasleiding zal zijn gesaneerd. Wat de "overlap" betreft, deze bedraagt thans 9.351 meter, voornamelijk gelegen in Malberg en Heer. Daarvan wordt binnen uiterlijk 2-3 jaar 8.094 meter vervangen, voornamelijk asbestcementleidingen in de beide genoemde wijken. Vanaf uiterlijk begin 2018 resteert dan nog ongeveer 1256 meter overlap (ter vergelijking, het

DATUM
30 juni 2015

gas- en waterleidingnet in Maastricht heeft een totale lengte van ruim 1100 km, dus de overlap wordt gereduceerd van 0,017% tot ca 0,0024% overlap).

Verder is nog van belang dat de ondergrond in Maastricht niet te vergelijken is met de ondergrond in Apeldoorn. Er zijn twee belangrijke verschillen tussen Apeldoorn en Maastricht wat betreft de grondsoort:

1. Kalkarme zandgronden zoals in Apeldoorn hebben zowel de water- als gasleidingen uitwendig aangetast door uitloging van het asbestcement. Hierdoor zijn de leidingen verzwakt. De water- en gasleidingen in Maastricht zijn nauwelijks uitwendig aangetast en hebben hun oorspronkelijke sterkte grotendeels behouden.
2. In zandgronden is de "erosiekrater" groter bij een kapotte waterleiding. Zand spoelt namelijk gemakkelijker weg, waardoor een groot gat met water ontstaat. Andere infrastructuur die in de erosiekrater is gelegen zoals gasleidingen, kan dan bezwijken als deze niet –constructief gesproken- sterk genoeg zijn in dergelijke situaties. In Maastricht erodeert de grond veel minder én minder snel.

Vraag 6.

Als het antwoord op vraag 4 nee is, is het college dan bereid om er voor te zorgen dat de beheerders van gas- en waternetwerken analyses maken van de kans op een gasinfaarct in Maastricht en als daar kans op bestaat, de netwerkbeheerders er toe te bewegen om maatregelen te nemen om het risico op een gasinfaarct weg te nemen?

Antwoord:

Uit de voorgaande antwoorden blijkt dat de beide netwerkbedrijven WML en Enexis zich reeds optimaal inzetten om de reeds kleine kans op een gasinfaarct in Maastricht nog verder te reduceren. Nadere acties richting deze netbeheerders zijn dan ook niet noodzakelijk.

Samenvattend, uit de beschreven antwoorden blijkt dat Enexis en WML hun onderhoudsplanning uit een oogpunt van meer efficiency, minder overlast en kostenbesparing met elkaar afstemmen waarbij de relevante aspecten in relatie tot een eventueel gasinfaarct worden meegewogen. De kans op een gasinfaarct is hier onwaarschijnlijk (en heeft zich in Maastricht nog nooit voorgedaan). Vanaf 2023 zal de kans op een gasinfaarct in Maastricht nog verder zijn gereduceerd.

Naar wij aannemen bent u hiermede voldoende geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

De Burgemeester,

loco

Bijlage: kaartbeeld Maastricht met overlap tussen brosse gas- en waterleidingen anno 2015

Kaart analyse Gas leiding AC en GGY 2m tot Waterleiding AC

